

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Secundum principale argumentum ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

te sui, nec habet aptitudinem ad talem participationem inaequalem, cum hæc tota participatio siue actualis, siue potentialis sit eo modo, quo est ipsum esse participabile entis in quo, ut iam diximus, nulla datur inaequalitas: ergo nihil aut actuale, aut potentiale reperitur in ente, quod possit tollere univocationem ab illo & causare analogiam in ipso.

SUBSECTIO I.

Secundum principale argumentum ponitur.

33 **O**Via illi rationi abstractæ ab inferioribus simpliciter non convenit definitio analogorum ab omnibus recepta: ergo ut sic non est analogia, sed univoca; antecedens probatur, analogum in ratione significata per terminum debet inaequales habitudines dicere per ordinem ad illum, sed ens ut sic abstractum secundum immediatum significatum termini huius, nullum dicit ordinem inaequalitatis: ergo ut sic nullam dicit analogiam; probo minorem, nam accidens, & creatura non minus opponuntur nihilo, quam Deus: ergo non minus sunt ens quam ipse, neque ideo sunt inferiora Deo, quia sunt entia ut sic, quod ita demonstratur. Nam ideo Deus est superior essentialiter creaturis, & substantia accidentibus, quia ille est primum & infinitum ens, & hæc est ens per se; sed Deus non est primum & infinitum ens, neque substantia est ens per se in ratione entis ut sic, & propter illam rationem entis præcisam, ut à nobis conceptam, neque creatura ordinatur ad Deum ex eo præcise quod sunt entia: ergo ex vi præcisæ rationis entis Deus non est superior creaturis, & substantia non est perfectior accidentibus; minor est certa, quia quando convenit alicui subiecto ratione alicuius formalitatis prædicatum aliquod, omnibus participantibus illam formalitatem, convenit tale prædicatum; sicut quia Angelo convenit esse ens per se, quia participat rationem substantiæ ut sic, similiter convenit esse ens per se arbori, homini, & lapidi; quia participant similiter rationem substantiæ; sed Deo convenit per vos esse infinitum, ac primum ens ratione entis ut sic, & quia participat esse ut sic oppositum nihilo: ergo creaturis etiam convenit ratio primi; & infiniti entis, quia participant rationem entis ut sic oppositam nihilo simpliciter; sed hoc est falsum: ergo falsum est dicere, quod Deo conveniat esse infinitum, & primum ens propter rationem entis ut sic præcise sumptam, aut propter rationem essendi duntaxat communem Deo, & creaturis, sed in Deo non est alia ratio, nisi differentialis & propria ipsius: ergo Deo convenit esse infinitum, & primum ens, ac proinde esse superiorem creaturis ratione differentiarum; unde totam inaequalitatem habet Deus respectu illarum propter differentias quas habet: ergo illa ratio entis præcisa secundum immediatum significatum termini huius, ens, nullum dicit ordinem inaequalitatis: ergo illa ratio est univoca simpliciter.

34 Inquiunt Adversarij conceptum præscindentem rationem entis à suis differentiis, & inferioribus inaequaliter participantibus talem communem rationem eo ipso, quod præscindat ab illis illam, dare necessario ipsi in genere causæ

formalis respectum inaequalem, & ordinem diversum ad sua inferiora.

Sed hæc solutio mera verba, & nugæ continet, & iam satis oppugnata manet rationibus superioribus, quia quando fundamentum est incapax alicuius relationis, nulla causa extrinseca formalis potest illi tribuere huiusmodi relationem; v. g. quia Deus incapax est relationis, quæ sit verum accidens, nulla causa extrinseca formalis potest tribuere illi relationem realem accidentalem & quia ipse Deus est omnino incapax relationis universalitatis respectu trium relationum divinarum, nullo modo potest conceptus formalis præscindens divinitatem ab illis in genere causæ formalis tribuere divinitati relationem universalis respectu illarum; sicut quia homo est incapax relationis superioritatis respectu Dei, nullus conceptus formalis præscindens hominem potest tribuere illi in genere causæ formalis superioritatem relativam respectu Dei; sed ratio simpliciter præcisa entis in se est omnino incapax habendi relationes inaequalitatis respectu Dei, & creaturarum in contractione, & in participatione ab ipsis: ergo nullus conceptus formalis præscindens rationem entis in genere causæ formalis potest tribuere illi relationes diversas inaequalitatis in contractione, & participatione respectu suorum inferiorum: minor sic probatur, quia tota capacitas alicuius obiecti ad tales relationes inaequalis participationis fundatur in ipsa inaequalitate entitativa, quam habet obiectum, quia relatio sequitur entitativam fundamenti; ideo enim Petrus dicit ad montem relationem inaequalitatis, quia ipsa entitas Petri, quæ est fundamentum illius, habet in se inaequalitatem entitativam, & contra, ideo animal ut sic est in ea pars relationum inaequalitatis respectu participationis & contractionis ad hominem, & ad leonem, quia ratio animalis ex eo quod sit una indivisibilis, & præcisa simpliciter à differentiis nullam habet entitativam inaequalitatem, ita ut ipsa ratio entis maiorem perfectionem habeat, ut tribuat homini & minori, quam tribuat leoni; sed ratio entis simpliciter præcisa ab omni differentia est omnino eadem, una simpliciter sine vlla inaequalitate maioris, & minoris perfectionem: ergo nullam maiorem, & minorem perfectionem in participatione & contractione potest tribuere suis inferioribus: patet evidenter consequentia; quia nullum aliud esse tribuit, aut potest tribuere illis in tali contractione, & per consequens ipsa inferiora nullum aliud possunt participare ab illa, nisi illud proprium, ac formale esse, quod habet in se ratio entis, & eo modo, quo in se continet; sed illud ipsum esse, quod ratio entis simpliciter præcisa ab omni differentia, & inferiori nullam habet inaequalitatem: ergo sine vlla inaequalitate communicat suum esse in contractione inferioribus, & inferiora sine vlla inaequalitate participant, &c. ergo ratio entis simpliciter præcisa est omnino incapax relationum inaequalitatis in participatione, & contractione respectu suorum inferiorum, ac proinde nulla causa formalis extrinseca, aut nullus conceptus formalis præscindens in genere causæ formalis potest illi tribuere tales ordines inaequalitatis.

Vergetur; quia ratio entis per conceptum abstrahentem eam ab inferioribus nullam accipit diversitatem, nec accipere potest inaequalitatem entitativam

entitativam respectu suorum inferiorum: ergo nullam relationem diversitatis, & inæqualitatis potest tribuere conceptus formalis præscindens tali rationi obiectivæ entis; antequam sic patet, quia impossibile est, ut idem conceptus formalis tollat omnem inæqualitatem ex parte entis, & simul conferat illi aliquam inæqualitatem, quia tollere omnem, & concedere aliquam involvit contradictionem, sicut involveret contradiccionem in Deo simul tollere ab homine omnem quantitatem, & ex alio capite concedere illi aliquam, nam tollere dicit negationem omnis quantitatis, & tribuere dicit affirmationem alicuius quantitatis; sed negare omnem quantitatem, & affirmare aliquam quantitatem sunt apertæ contradictiones: ergo tollere omnem inæqualitatem ab ente, & concedere aliquam inæqualitatem ipsi dicunt apertam contradictionem, sed conceptus formalis præscindens ens ab omni differentia tollit omnem inæqualitatem ab ipso ente: ergo simul idem conceptus formalis non potest tribuere enti aliquam inæqualitatem. Minor hæc sic demonstratur, quia ablata omni causa formali alicuius effectus formalis primarij, necessario debet auferri omne effectum formale illius; sed per conceptum formalem præscindentem ens, tollitur ab ente omnis differentia maioris, & minoris perfectionis causans omnem inæqualitatem differentium perfectionum in genere cause formalis, ut patet ex supra dictis in prima ratione: ergo per talem conceptum præscindentem tollitur ab ente omnis inæqualitas maioris, & minoris perfectionis.

37 Deinde, quia omnis inæqualitas stat ut adversarij affirmant in participando talem rationem communem & contrahendo illam per dependentiam unius ab alio, creaturæ videlicet à Deo, & non contra Dei à creatura; sed talis conceptus abstrahens rationem entis à suis inferioribus non est conceptus contrahens illam, sed potius est conceptus denudans rationem entis ab omni contrahente dependentis unius ab alio: ergo ratio entis per talem cognitionem ut sic præcisi-
vam non accipit inæqualitatem aliquam in respectu, sed potius terminatur ad illam cognoscendo ipsam sine pluribus, & nullo modo percipiendo an illa plura sint ita differentia per talem dependentiam vel independentiam. Vnde ex his omnibus hanc rationem efformo contra Adversarios.

38 Quia ratio etiam univoca se habet eo modo respectu cognitionis præscindens, ac se habet ratio entis respectu conceptus formalis præscindens ipsam; sed ratio univoca ex vi sui conceptus præscindens non redditur analogia nec definit esse univoca: ergo similiter ratio entis non erit analogia, nec definit esse univoca ex vi sui conceptus formalis præscindens; maior sic probatur, quia sicut conceptus formalis præscindens rationem univocam terminatur solum ad rationem communem denudatam à particularibus, v. g. quando præscindis animal à suis inferioribus, solum concipis principium sentiendi, nec aliud particulare determinatum attingis; sed quando præscindis ens à differentiis particularium quod formaliter attingis, est aptitudo ad existendum, reliqua vero mere materialiter nempe Deum, & creaturam &c. vnde conceptus communis entis qui præscindit illud ab inferioribus non habet formaliter diversitatem ex respectu ad sua inferiora.

R. P. N. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

riora; sed mere materialiter, quia ille non attingit per talem conceptum immediate: ergo sicut se habet conceptus univocus respectu sui conceptus formalis præscindens, ita se habet conceptus entis obiectivus respectu sui conceptus formalis præscindens.

Vergetur ultimo, quia nullus conceptus potest tribuere relationem alicui fundamento, nisi concipiat simul illud fundamentum, & terminos in ordine ad quos debet tribuere tales relationes fundamento, quia relatio nullo modo potest concipi sine fundamento, & termino illius, ut latissime demonstro in Logica, *toto prædicamento de relatione*, & magis ad nostrum præsens intentum in eadem Logica tract. de Universalibus, quæst. vtrum *Univocale fiat per abstractionem vel per comparationem*: sed per conceptum illum formalem præscindentem rationem entis solum concipitur ens sine inferioribus, & differentiis, quæ sunt termini relationum inæqualitatis in participatione; præscindere enim unum ab alio est cognoscere unum sine illo à quo præscinditur: ergo talis conceptus formalis præscindens rationem entis non potest tribuere enti ut sic præciso respectu inæquales maioris, & minoris perfectionis in participatione.

Vergetur amplius, quia id solum potest tribuere in genere cause formalis aliqua forma extrinseca, quod in se est formaliter; quia forma exhibendo proprium esse, constituit effectum; sed conceptus formalis præscindens ens, non est relatio inæqualis participationis, sed solum est representatio entis secundum quod est aptitudo realis ad existendum, sine eo quod terminetur ad inferiora inæqualiter; quia cognitio illa non potest terminari ad aliquod obiectum, nisi representando ipsum; sed cognitio illa præscindens rationem entis nullo modo, neque æqualiter, neque inæqualiter representat inferiora entis, & differentias eorum: ergo nullo modo terminatur ad illa, nec in se est relatio inæqualitatis ad ipsa: ergo in genere cause formalis non potest tribuere enti præciso relationes diversas inæqualitatis ad sua inferiora.

Dices, illas relationes inæqualitatis habere ens ad sua inferiora, non ex eo quod participant rationem entis inæqualiter ex parte ipsius, sed quia ipsa inferiora sunt inæqualia in se, sed hæc solutio nullius momenti est; quia etiam ratio univoca animalis habet ex se tales ordines inæquales, quia homo, & equus inæquales sunt, & sunt inferiora ipsius animalis, & nihilominus tales ordines non auferunt univocationem ab animali, neque causant analogiam in illo respectu hominis, & equi: ergo similiter respectus illi inæqualitatis nullam causant analogiam, neque tollunt univocationem ab ente.

SUBSECTIO II.

Solutiones Adversariorum infringuntur.

Hic nostro principali argumento occurrunt aliqui moderni, distinguendo in conceptu obiectivo entis obiectum implicitum ab explicito: in obiecto explicito concedunt, nullam includi inæqualitatem, aut dissimilitudinem, negant tamen in obiecto implicito materiali quod in ente sunt differentie determinantes, vnde cum

N in